

Зелиско И.М.

Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины

ФИНАНСОВЫЙ МЕХАНИЗМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АГРАРНО-ПРОМЫШЛЕННЫХ КОМПАНИЙ

Аннотация

Рассмотрена экономическая сущность финансового механизма аграрно-промышленных компаний. Раскрыты особенности функционирования функционирования аграрно-промышленных компаний. Представлены факторы влияния на формирование финансовых ресурсов аграрно-промышленных компаний. Выявлены функциональная и обеспечивающая подсистемы, которые формируют финансовый механизм. Определена главная цель функционирования финансового механизма аграрно-промышленных компаний. **Ключевые слова:** финансовый механизм, финансовые ресурсы, финансовые отношения, аграрно-промышленные компании, аграрный сектор экономики, аграрно-промышленное производство, конкурентоспособность.

Zelisko I.M.

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

FINANCIAL MECHANISM OF AGRO-INDUSTRIAL COMPANIES

Summary

The economic nature of the financial mechanism of the agro-industrial companies is presented in the article. The features of the functioning of the agro-industrial companies are revealed. The factors of influence on the formation of financial resources of the agro-industrial companies are presented. The functional and providing subsystems that form the financial mechanism are analyzed. The basic purpose of the operation of the financial mechanism of the agro-industrial companies are offered.

Keywords: financial mechanism, financial resources, financial relations, agro-industrial companies, agrarian sector of economy, agricultural industrial production, competitiveness.

УДК 005.3(-47.64)

JEL Classification: M 11

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

Золотарьов С.К., Тищенко В.В.

Харківський торговельно-економічний інститут

Київський національний торговельно-економічний університет

Дана стаття присвячена огляду основної проблематики літературних джерел у даному контексті, аналіз робіт наукових працівників, визначення невирішених питань та надання деяких рекомендації щодо покращення управління ресурсами на підприємстві. Матеріальні ресурси на кожному підприємстві – це основа його функціонування, тому їх управління повинно постійно удосконалюватись, а відповідальність за їх користування повинне покладатися на кожен структурний підрозділ. Тому на кожному підприємстві необхідно розробляти та постійно удосконалювати систему управління ресурсами та вести чіткий їх облік. У такому управлінні буде помилкою брати загальні схеми, тому що кожне підприємство індивідуальне і потребує уваги, особливо в управлінні. У сучасному світі економіка, нажалть, переживає не найкращі часи, тому кожне керівництво повинне розуміти, яку відповідальність воно на себе бере, управляючи ресурсами без належної уваги. Предметом дослідження даної статті є система управління матеріальними ресурсами на кожній структурній одиниці підприємства та в цілому по його виробництві. Основною метою даної статті є огляд та аналіз функціональної частини більш важливих структурних одиниць торгового підприємства, надання рекомендації для удосконалення управління матеріальними ресурсами на підприємстві.

Ключові слова: матеріальні ресурси, підприємство, управління, економіка, система.

Постановка проблеми. Одним з основних умов успішного управління матеріальними ресурсами на підприємстві є розробка спеціалізованої системи заходів, які будуть враховувати всі умови і спеціалізацію у функціональному розподілі робіт на підприємстві.

Вдале функціонування повинно покладатися на кожен відділ, підвідділи, підрозділи та ін. Тобто на кожному підприємстві повинна бути розроблена повна, глибока структурована система з обов'язковими вимогами до кожної одиниці підрозділу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

У ході дослідження використовувалися праці: Б.Х. Андерсона, Ю.А. Бабаєва, М.Р. Байє, П.С. Безруких, І.А. Белобжецькій, А.А. Белова, Й. Бетге, М.А. Вахрушина, Н.Г. Волкова, Н.Д. Врублевського, Л.Т. Гіляровський, А. Дайлен, Н.Г. Данілочкіної, Ю.А. Данилевського, К. Друрі, А.П. Дугельної, В.В. Івашкевича, Т.П. Коропової, А.Н. Кашаєва, В.В. Качаліна, Н.П. Кондракова, М.Р. Ліндерс, Р. Манна, Е. Майєра, П.П. Новиченко, В.Д. Новодворського, В.Ф. Палія, В.І. Подільського, Я.В. Соколова, О.В. Солов'євої, С.А. Ступкова, В.П. Суйц, Є. Фіронов, Х.Й. Фольмута, Дж. Фостера, В.Є. Хруцкого, Д. Хана, А.П. Чечетов, К.В. Щіборц та інших [1].

Наукові праці цих авторів дозволяють лише узагальнити і логічно зрозуміти результати досліджень. У наукових роботах даних авторів відбивається лише загальний вектор спрямованості у вдосконаленні обліку матеріальних ресурсів. Вони не брали до уваги галузеву приналежність кожної підслідної одиниці та їх вплив на спосіб постановки обліку.

Не вирішені складові загальної проблеми.

Загальна проблема полягає в тому, що при розробці системи управління ресурсами на підприємстві, керівництво в основному бере праці, які більше підходять як теоретичне обґрунтування тієї чи іншої структури. Але економіка світу, як і кожної країни, змінюється з кожним днем. І тому на даному етапі стоїть гостра необхідність в умілих кадрах, які здатні до аналізу численних проблем в системі управління матеріальними ресурсами на підприємстві і нездатність вищого керівництва брати до уваги розумні рішення молодих, підприємливих фахівців.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є аналіз функціональної частини більш важливих структурних одиниць торгового підприємства, надання рекомендації для удосконалення управління матеріальними ресурсами на підприємстві.

Виклад основного матеріалу дослідження. Найбільш важливу роль у складі матеріальних ресурсів грають запаси. Найбільшу питому вагу запасів на торговельному підприємстві зазвичай відводиться сировини, матеріалів і готової продукції. [3] В основному за стан даних ресурсів відповідає відділ сировини та постачань, іноді й відповідальність на себе покладає транспортний

відділ. Проте варто врахувати і роботу відділу ЗЕД, тому як даний підрозділ здатний проводити раціональний аналіз за цінами на дані матеріали і ресурси, що істотно може впливати на фінансовий стан підприємства. Необхідно, щоб такий відділ на кожному торговельному підприємстві розробляв обґрунтування за цінами на кожен вид товару або ресурсу. Це може удосконалити цінову політику підприємства і вивести його в лідери ринку.

Немаловажну увагу повинна звертати на себе і ситуація з готовою продукцією. Транспортний відділ відповідає за внутрішній транспорт ГП і його зовнішню реалізацію. [6] Як рекомендацію, можна запропонувати підприємству відповідальність за стан і розподіл ГП відділу продажів, який буде тісно взаємодіяти з відділом ЗЕД і динамічно розподіляти ГП за розумними цінами і рівню належного матеріального запасу на складах торгового підприємства. Основною проблемою на торговельному підприємстві є великі обсяги запасів, які просто можуть простояти через маленького терміну придатності. [2] Тому відділ продажів, відділ ЗЕД та маркетингологи повинні щодня відслідковувати попит і пропозиції на даний вид ГП, розробити систему раціонального розподілу готової продукції на збут.

Так само для удосконалення управління матеріальними ресурсами на підприємстві повинна бути організована центральна лабораторія, яка відстежуватиме, контролюватиме якість сировини, що надходить і матеріалів, проводитиме експерименти та дослідницькі роботи, впроваджуватиме у виробництво нові прогресивні технології. [8] Але основним завданням такої структурної одиниці буде економія коштів за рахунок правильного розподілу робіт кожному структурному підрозділу лабораторії і підприємства в цілому, адже контроль якості на підприємстві стосується практично всіх матеріальних ресурсів. Більшою мірою центральна лабораторія повинна відповідати за управління бракованої продукції шляхом виключення помилок вхідного контролю, наслідком якого є надходження у виробництво неякісної сировини, що на виході дасть недобросовісну ГП. Особливу увагу на підприємстві повинна віддаватися відходам від виробництва. Центральна лабораторія повинна розробити систему, яка дозволить по максимуму використовувати відходи як ресурсну базу в інших галузях виробництва.

Таблиця 1

Рекомендації щодо вдосконалення системи управління ресурсами на торговельному підприємстві

Управління ресурсами			
Матеріальними	фінансовими	трудовами	інформаційними
<ul style="list-style-type: none"> - Розробка та реалізація заходів, пов'язаних з пошуком дешевих джерел матеріальних ресурсів; - Збільшення рентабельності за допомогою контролю витрат і використання дешевих ресурсів; - Досягнення задоволеного рівня обслуговування споживачів, в той же час, утримуючи витрати на підтримку запасів в розумних межах; - Проведення заходів щодо забезпечення безперебійної діяльності підприємства шляхом поліпшення матеріально-технічного постачання; 	<ul style="list-style-type: none"> - Зміцнення фінансової дисципліни; - Розробка технічних заходів, що забезпечують можливість індивідуального впливу на споживача в залежності від його платоспроможності; - Раціоналізація кредитного використання 	<ul style="list-style-type: none"> - Щорічне підвищення кваліфікації кожного працівника; - Розробка і впровадження додаткового стимулювання працівників шляхом введення договорів із гнучкими умовами оплати; - Підвищення розумового потенціалу кадрів, розвиток програм систематичного навчання і підготовки працівників, допомагаючи розкриттю їх можливостей; - Створення системи взаємодії працівників, аналіз їх взаємини. 	<ul style="list-style-type: none"> - Проводити аналіз інформаційних потреб на кожному рівні та в рамках кожної функції управління; - Створення і використання СУБД; - Формування комплексної політики безпеки на підприємстві і для кожної структурної одиниці.

В основному за матеріальні ресурси покладає на себе відповідальність відділ постачання, тому його основним завданням є забезпечення підприємства всім необхідним для його існування і виробничої діяльності. [5] Так само аналітики відділу постачання повинні розробити систему заходів щодо збільшення ефективності використання матеріальних ресурсів підприємства з мінімізацією витратної статті. Як рекомендацію можна запропонувати даному відділу працювати не тільки з постачальниками «дідами», а й з більш молодими фірмами. Вся суть полягає в тому, що довгострокові договори на поставку можуть тягнути за собою значно завищені ціни на основну позицію поставленого товару, у той час як молоді потенційні партнери можуть запропонувати більш якісну продукцію за прийнятними цінами. Старі «дідівські» методи управління в даному напрямку можуть забезпечити великі збитки для підприємства. Необхідно, щоб відділ постачання динамічно відстежував співвідношення ціни та якості товару, що в сучасному світі, на жаль, не особливо застосовується на виробництвах.

Таким чином, можемо скласти загальні рекомендації для удосконалення системи управління ресурсами на підприємстві. У представленій таблиці 1 можна виділити для себе основні позиції, які допоможуть саме конкретному підприємству.

Лідером у конкурентній боротьбі стає той, хто звернувся до раціональності в розробці системи замовлень і збуту. Таке лідерство досягається шляхом:

1. Мінімізація витрат, пов'язаних з виробництвом і зберіганням ГП;

2. Оптимізація періоду поставок;

3. Чітке дотримання термінів поставок з договірними зобов'язаннями;

4. Розробка методики для поліпшення системи збуту продукції.

Управління матеріальними ресурсами підприємства повинно ґрунтуватися на принципі планування попереджувальних впливів, а не за принципом термінового реагування. Необхідно постійно підвищувати рівень взаємодії відділів маркетингу, збуту, ЗЕД, постачання і домагатися єдиної роботи в унісон для всіх відділів в цілому.

Для того, щоб зменшити ризики падіння свого фінансового стану, підприємству необхідно звертати увагу на здатність збільшувати активи за рахунок внутрішніх ресурсів. Це може бути вивільнення резервів за рахунок збуту ГП, яка залежала та не пропала на складах, збільшення випуску за рахунок розширення клієнтської бази, підвищення кваліфікації співробітників та ін.

Коли підприємство всіма силами бореться за своє місце «під сонцем», керівництво і начальники всіх відділів грамотно планують систему управління всіма матеріальними ресурсами, тоді може лідерство може бути гарантовано. Точне, глибоке і кваліфіковане планування в області закупівель, збуту, просування гарантують підприємству успіх. Планування використання матеріальних ресурсів займає центральну роль в управлінні, тому кожна людина, кожен працівник на підприємстві має бути висококваліфікованим фахівцем, основним завданням якого буде підвищення прибутку підприємства і заняття лідируючих позицій на ринку.

Список літератури:

1. Баскин Л. И., Яковлев О. Т. Резерв ускорения оборота запасов. – Москва, 2004.
2. Ван Х. Д. Основы управления финансами [Текст]: Пер. с англ. / Х. Д. Ван. – М.: Финансы и статистика, 2007.
3. Зайцев Н. Л. Экономика промышленного предприятия [Текст]: Учеб. для студентов вузов по направлению и спец. «Менеджмент» / Н. Л. Зайцев. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2008.
4. Плоткин Б. К. Управление материальными ресурсами. – Л.; 2007.
5. Рыжиков Ю. И. Теория очередей и управления запасами. – СПб: Питер, 2007.
6. Саломатин Н. А., Фель А. В., Шишкина Е. П. Оперативное управление производством: Учебное пособие. – М.: ГАУ, 2003. – 197 с.
7. Рубина Ю. Б., Ягодина И. А. Основы бизнеса: Учебно-практическое пособие. – М.: МЭСИ, 2000. – 164 с.
8. Фатхутдинов Р. А. Стратегический менеджмент: Учебник. 3-е изд. – М.: Бизнес-школа «Интел-синтез», 2001.

Золотарёв С.К., Тищенко В.В.

Харьковский торгово-экономический институт
Киевского национального торгово-экономического университета

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМ УПРАВЛЕНИЯ МАТЕРИАЛЬНЫМИ РЕСУРСАМИ

Аннотация.

Данная статья посвящена обзору основной проблематики литературных источников в данном контексте, анализу работ научных работников, определению нерешенных вопросов и предоставления некоторых рекомендаций по улучшению управления ресурсами на предприятии. Материальные ресурсы на каждом предприятии – это основа его функционирования, поэтому их управление должно постоянно совершенствоваться, а ответственность за их использование должно возлагаться на каждое структурное подразделение. Поэтому на каждом предприятии необходимо разрабатывать и постоянно совершенствовать систему управления ресурсами и вести их четкий учет. В таком управлении будет ошибкой брать общие схемы, так как каждое предприятие индивидуальное и требует внимания, особенно в управлении. В современном мире экономика, к сожалению, переживает не лучшие времена, поэтому каждое руководство должно понимать, какую ответственность оно на себя берет, управляя ресурсами без должного внимания. Предметом исследования данной статьи является система управления материальными ресурсами на каждой структурной единице предприятия и в целом на его производстве. Основной целью данной статьи является обзор и анализ функциональной части более важных структурных единиц торгового предприятия, предоставление рекомендации для усовершенствования управления материальными ресурсами на предприятии.

Ключевые слова: материальные ресурсы, предприятие, управление, экономика, система.

Zolotarev S.K., Tishchenko V.V.

Kharkiv Institute of Trade and Economics
Kyiv National University of Trade and Economics

IMPROVING MATERIAL MANAGEMENT

Summary

This article provides an overview of the main issues of the literature in this context, the analysis of the works of scientists, identification of outstanding issues and provide some recommendations to improve resource management in the enterprise. Material resources in each enterprise – is the foundation of its operations, so they must constantly improve management and responsibility for their use must rely on each department. Therefore, every enterprise must develop and constantly improve the system of resource management and maintain clear their records. In this administration would be a mistake to take the general scheme, since every company and individual needs attention, especially in management. In today's world economy is, unfortunately, going through hard times because each management should understand the responsibility that it takes over, controlling resources without proper attention. The subject of this article is to study the system of material management at each structural unit of the company and in the whole of its production. The main purpose of this article is to review and analyze the functional part of a major structural units of commercial enterprise, providing recommendations for improving the management of material resources in the enterprise.

Keywords: material resources, enterprise management, economics, system.